

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O.

SATURDAY MORNING, JANUARY 10, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

KONCEM TEDNA

Kratke vojne in druge vesti

VICHY, FRANCIJA. — S 1. januarjem je bilo 42 francoskih generalov poslanih v pokoj. Vlada bo popolnoma reorganizirala armado.

WASHINGTON. — Državni tajnik Hull je naznani, da se bo začela ameriška vlada pogajati z Japonci, da izroče ameriške civilne državljanje, ki so padli v roke Japoncem na otokih Guam in Wake. 600 ameriških državljanov iz države Idaho je bilo zaplenjenih na teh otokih pri obrambnih delih.

WASHINGTON. — Ameriški Rdeči križ bo odslej prevzel vso pošto, namenjeno osebam v sovražnih ali od sovražnika zasedenih deželah.

TOKIO, JAPONSKA. — Japonsko časopisje svari Rusijo, naj ne nasede želji Zed. držav, ki bi rade doble oporišča na ruski Kamčatki, Vladivostoku in v drugih krajih Sibiri in da najostane lepo neutralna.

LONDON. — Londonski časopis Daily Mail piše, da je bil italijanski general Italo Balbo v juniju 1940 žrtve strela iz italijanske križarke. Balbo je letel nad Tobrukom in njegovo letalo je padlo na tla, pri čemer je bil Balbo ubit. Kot trdi Daily Mail, je italijanska križarka v zmoti streljala na letalo in ga sklatila na tla. Italijani so takrat poročali, da je Balbo padel v boju z angleškimi letali. Fakt pa je, da takrat ni bilo nobenega angleškega letala pri Tobruku.

WASHINGTON, 9. jan. — V vodah Nizozemske Vzhodne Indije je japonski bombnik zadel ameriški parnik Ruth Alexander. En mož od posadke 143 je bil ubit, štirje ranjeni, ostali so se rešili nepoškodovani. Parnik je bil zgrajen pred 29 leti v Hamburgu in je bil dan po svetovni vojni Zed. državam.

Nemški poslanik je baje odšel iz Argentine

Buenos Aires. (ONA). — Nemški poslanik v Argentini, baron von Thermann, ki je bil zadnjie mesece tarča mnogih političnih napadov, je najprerje na krovu španskega parnika Cabo de Buena Esperanza in se pelje domov. Uradno to sicer še ni potrjeno, toda informirani krogovi pravijo, da je to res.

Von Thermann je še na 2. januarja izjavil, da ga je nemška vlada poklicala domov, da poroča. Ničesar ni znanega, če so Zed. države in Anglia preskrbeli vse potrebno za njegovo varnost potovanja.

Ne bo kegljišča! V četrtek večer se je vrnila letna konferenca SND. Tajnik John Tavčar je podal obširno in zelo dobro tolmačeno poročilo, ki kaže, da je na SND samo še \$48,000 dolga. Pred zborno je bil predlog za kegljišče, ki je bil pa temeljito poražen. "Sveti" tčki na konferenci sta bili, da je propadel pri volitvah Louis Zorko in pa da je bil izvoljen eden starih direktorjev, ki ni bil niti navzoč. Ponovno so bili izvoljeni direktorji: John Tavčar, Erazem Gorshe, Frank Olgar, Vatro J. Grill, Janko N. Rogelj, C. Koman, na novo izvoljen je bil Karl Vrtovšnik.

V Clevelandu se bo zbral 100,000 knjig za vojake V pondeljek se bo pričela v Clevelandu kampanja, ki ima namen, da se zbere 100,000 knjig, ki jih bodo poslali v vojaška taborišča. Kdor ima kako knjige, ki bi jo rad daroval, naj jo nese v najbližnjo javno knjižnico. Ako imate toliko knjig, da jih ne morete niti, pokličite C. Cherry 1020 in poslali bodo ponje. Ta kampanja se bo vrnila istočasno po vsej deželi z namenom, da se zbere 10 milijonov knjig.

Poroka Danes se bosta poročila Miss Angela Mikus, hčerka Mr. in Mrs. John Mikus iz 6607 Edna Ave. in Mr. George Burich. Početna slavnost bo v Hrvaskem domu na 64. cesti. Prijatelji so prijazno vabljeni. Bilo srečno!

AJONCI imajo dovolj olja v zalogi, da jim ga bo zadalo za eno leto. Seve, to je v slučaju, če ne bodo zaveznički začeli bombardirati tajna skladischa.

Z Rusije se z vso verjetnostjo doznavata, da so začele rusko fenzivo pri Rostovu sibirske, katerih 7 divizij je pripravila ruska vlada v vsej tajnosti. Te so udarile po sibirske čete, zopet naglo poslane nazaj svoje postojanke na Daljnem vzhodu.

Na koncu tedna Kratke vojne in druge vesti

V konfinacijskem taborišču Oswiecim umrje vsak dan do 60 Poljakov

London. (ONA). — Iz konfinacije v Oswiecim, kjer je zaprtih 17,000 Poljakov, je bilo nedavno izpuščenih 90 meskih. Ti so napol blazni, s polomljenimi udji in notranjimi poškodbami, kar kaže, kako ravnajo Nemci s Poljakom v konfinaciji. Po hišah in pločnikih v Varšavi so se pokazali s kredo napisani napis "Oswiecim," kar naj bo v svari Nemcem, da bodo nekega dne z obrestmi plačali svoje barbarške početje.

Tekom letanja je umrlo v tem taborišču do 10 oseb na dan, zdaj je pa to število naraslo na 60.

Trupla pokupujejo Nemci ponoven. V tej konfinaciji je zaprtih tudi 400 katoliških duhovnikov in večje število protestantovskih iz Slezije.

Rusi prodirajo proti Smolensku za Nemci

Moskva, 10. jan. — Ruski radio poroča okupacijo Možalska, 47 milj zahodno od mesta Kaluga. Rusi poročajo tudi o zavzetju mesta Serpejsk, nedaleč od tam. Ruski radio je tudi poročal, da vozijo Nemci z letali ojačevna na rusko fronto iz zahodne Evrope. Na 23. decembra je prihitelo iz Francije 100 nemških oficirjev v sektor Kalinin, toda vsi ti so zdaj mrtvi, trdijo Rusi.

Včeraj so Rusi napredovali pri Sebastopolu za pet milj na povelje Stalina, ki je ukazal svoji armadi, da požene Nemce s polotoku Krima. Sebastopol na Krimu je že iz nevarnosti in tudi obleganje Leningrada je popustilo, trdijo rusko poročilo.

Nemci se še vedno umijejo in trdi se, da se ne bodo ustavili prej kot pri Smolensku. Pa mora tudi tam ne, če si niso Nemci zgradili obrambne črete.

Zadušnica

V nedeljo ob desetih bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnim Johnom Rošel in spomin 2. obletnice njegove smrti.

Sedmina

V pondeljek ob osmih bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnim Johnom Rošel in spomin 2. obletnice njegove smrti.

K vajakom

Hubert Gerchman, sin Mrs.

Gerchman iz 19192 Abbey Ave.

je odšel na Parris Island, S. C.

k ameriškim marinom.

Columbus, O. — Ohijska Antisalunska liga je sprejela resolucijo, ki zahteva, da se takoj ustanovi prodaja vsake opojne pijače Zed. državah, da se tako doseže hitrejšo in popolno zmago. Resolucija je bila poslana enakim ligam po vsej deželi, vsakemu članu kongresa in predsedniku Rooseveltu. Samo država Ohio bi s prohibicijo izgubila več, kot \$13,000,000.

V spomin

Jutri ob enajstih bo darovana

v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pokojno Kolarjevo mater.

Teta štorklja

Mr. in Mrs. Frank Potočar,

1543 E. 45. St. naznanjata, da se

je pri njih sinu Josephu ustanila

teta štorklja in pustila zalo

hčerko prvorodenko. Mati in dete se

dobro počutita v Womans bolnišnici. Čestitamo!

Prva obletnica

V pondeljek ob 8:30 bo v cer-

kvi Marije Vnebovzete darovana

sv. maša za pokojnim Henry

Kodelj ob priliki 1. obletnice njegove smrti.

Zahvala za udeležbo

Mrs. Mary Marincič, 3604 E.

St. se želi tem potom zahvaliti

vsem sorodnikom in prijateljem

za lepo udeležbo na svatovališči njene hčerke Albine.

Zelo važna seja

V nedeljo popoldne ob dveh

se vrši zelo važna seja pevskega

zboru Škrjančki v Slovenskem

društvenem domu na Recher

Ave.

Na bolniški postelji

Pod zdravniško oskrbo se na-

haja bolan na svojem domu John

Pirc, 6305 Glass Ave.

Glasbena matica

V nedeljo popoldne ob treh

se vrši letna seja Glasbene matic.

Članstvo je vabiljeno, da se polno

številno udeleži.

Zavezniki napadajo pri japonski obali

Japonski parnik je bil torpediran od zaveznike podmornice 100 milj od Tokia. — Japonci se boje, da bodo zavezniki izvedli blokado na Japonsko.

Washington, 9. jan. — Japonci so okusili nekaj, česar so se najbolj bali in to je blokade zaveznikov okrog Japonskega otočja. Da so zaveznike podmornice že v bližini, dokazuje dejstvo, da je bil torpediran in močno poškodovan tovorni parnik Unkai Maru in sicer 100 milj od glavnega mesta Japonske, Tokia. Napad privzavajo Japonci sami. Katere države je bila last podmornica ali podmornice, še ni dano v javnost.

Ameriško mornariško poveljstvo je že včeraj poročalo, da so ameriške podmornice potopile nek japonski transportni parnik in pa tri tovorne parnike.

Iz Filipinov se poroča, da se vrše samo manjše praske, ker postavlja Japonci vojaštvo v pozicijo, da napadejo linijo generala MacArthurja. Tudi japonski bombniki niso včeraj napadali. Nek letal je plulo nad ameriškimi pozicijami, toda so samo ogledovali teren.

Napad zaveznikov podmornic v bližini Japonske je bil izvršen kmalu potem, ko je Japonska baha izjavila, da bo napadla ameriški kontinent. S tem so zavezniki dali razmeti Japoncem, da se ne misijo samo braniti, ampak bodo prinesli vojno pred vrata Japonske.

Bahata izjava Japonske, da ne bo prav nič težko napasti ameriškega kontinenta in "pomesti vse pred seboj," je bila sprejeta v Washingtonom z nasmehom. Japonska je oddaljena od Amerike 5,000 milj in predno bi mogla Japonska napasti ameriško obrežje, bi moral zasesti vse ceste in popolno zmago. Resolucija je bila poslana enakim ligam po vsej deželi, vsakemu članu kongresa in predsedniku Rooseveltu. Samo država Ohio bi s prohibicijo izgubila več, kot \$13,000,000.

Položaj na Malaji je nespremenjen. Japonci z vso močjo pritiškajo proti jugu. Toda general Wavell je začel organizirati cete, ki bodo s kitajsko armado udri iz Burme v Siam, ter prišli tako Japoncem na Malajji za hrbot.

Poroča se tudi, da prizadevajo Kitajci silne neprilike Japoncem na raznih frontah ter da so Japonci povsod na defenzivi.

Nov načelnik za civilno obrambo v deželi

Washington. — Predsednik Roosevelt je imenoval James M. Landisa iz Harvard univerze za načelnika urada civilne obrambe. Dozdaj je bil načelnik tega urada newyorški župan LaGuardia. Landis bo dobival \$10,000 na leto.

Novi uradniki

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ je izvolilo za letos sledenje odbor: Duškovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednik Theodore Rossman, podpredsednik Frank Stefančič, tajnica Matilda Ropret, 19601 Kildeer Ave., blagajnik Alphonse Sajovec, zapisnikar Frank Novoselic; nadzorni odbor: Frances Rupert, Frances Globokar in Mary Strukel, zastavonos Rudy Troha in Stanley Benčin; zdravnički: dr. Anthony Skur, dr. L. Perme in dr. C. Rotter. Seje so vsako 3. sredo v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Zahvala za udeležbo

Mrs. Mary Marincič, 3604 E.

St. se želi tem potom zahvaliti

vsem sorodnikom in prijateljem

za lepo udeležbo na svatovališči njene hčerke Albine.

Zelo važna seja

V nedeljo popoldne ob dveh

se vrši zelo važna seja pevskega

zboru Škrjančki v Slovenskem

društvenem domu na Recher

Ave.

Na bolniški postelji

Pod zdravniško oskrbo se na-

haja bolan na svojem domu John

Pirc, 6305 Glass Ave.

'AMERIŠKA DOMOVINA'

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

N A R O Č N I N A :
Za Ameriko in Kanado, na leta \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pot leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pot leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznalačilih: celo leto \$5.50; pot leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.00 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 8 Sat., Jan. 10, 1942

83

Komisar John L. Mihelich

Kolikor oseb je župan Frank J. Lausche nastavil v razne važne urade k svoji administraciji, je treba priznati, da je za vsak urad izbral take ljudi, ki so bili, po njegovem mnenju, najspodbnejši za določeni urad. Ker je, umljivo, za vsak urad doliški kandidat, je tudi umljivo, da je vsako imenovanje prineslo tudi kritiko od onih, ki se jemni ustreglo. Toda ker more priti v poštov v za vsak urad samo ena oseba, župan Lausche, kot noben drugi, ne more vsem ustreči.

Zato se tudi ni oziral na prijateljstvo, ni se oziral niti na stranko, niti na pritisik od raznih strani za tega ali onega kandidata, ampak je izmed raznih sposobnih oseb izbral take, ki so se mu zdeli najboljši. V tem oziru je stal in še stoji župan Lausche popolnoma na svojih nogah, ne glede na to, na kateri strani bo zamer.

Mi smo že takrat trdili, ko smo pisali o Lauschetovih sposobnostih za župana, da bo imel vselej in ob vsaki prilici pred očmi samo blagor in koristni mesta, da bo vodil mestno upravo tako, kot bo videl, da bo prav za splošni blagaj Cleveland. Takega župana smo potrebovali, takega župana tudi imamo.

Tudi s tem, ko je imenoval slovenskega odvetnika John L. Mihelicha, v civilno komisijo, je napravil to imenovanje samo iz tega razloga, ker dobro pozna Mihelicheve zmožnosti, njegovo priblinočnost in doslednost. Župan Lausche je vedel, da bo novi civilni komisar Mihelich v kredit uradu, kjer bo vršil svoje odgovorne dolžnosti po svoji vesti in ne po strankarstvu.

Mr. Mihelicha poznamo že dolgo vrsto let in v njem poznamo moža izredne priblinočnosti in zvestobe in kar je največ vredno je pri njem to, da ne obrača plašča po vetrui, da se vedno drži svojih principov in da stojí neomajano v obrambi pravice in poštostenosti.

V vseh dolgih letih politične aktivnosti nima Mr. Mihelich na sebi niti enega madeža politične korupcije. To mu drage volje priznajo tudi njegovi politični nasprotniki. To, da je John pošten in mehkega srca, mu je bilo dostikrat v škodo, toda koncem konca ima pa le zavest, da stoji v vseh političnih bojih čist in neomadeževan.

Razume se, da smo Slovenci ponosni, da je dobil sin našega naroda tako važno službo. Saj nas vedno veseli, kadar pride naš človek naprej. Še bolj nas pa veseli, ker je dobila civilna komisija tako izvrstno moč v osebi Mr. Mihelicha.

Župan Lausche je dobro izbral in zato mu čestitamo!

Ohjiski governer je neprijazen mož

Zadnjo sredo je šlo petnajst županov iz petnajstih ohjiskih mest moledvat governerja Brickerja, da bi omehčal svoje kamenito srce in odpril nekoliko državnih mošnjiček, pa natresel nekaj "zelenih listov" ohjiskim mestom, ki so vzprisočo sedanjega vojnega položaja v največji stiski. Gospodje župani niso prosačili za svoja mesta od onega denarja, ki ga država potrebuje za svoje vsakdanje potrebsčine. Ne, prosili so, naj bi jim dal governer nekaj malega iz preostanka, ki se je nakupičil v državni blagajni prošlo leto vse od 13 do 26 milijonov dolarjev. Ravno koliko je preostanka, ne vemo, ker governer še ni dal v javnost števil.

Prav za prav župani niso prosili denar direktno od governerja, ampak so ga samo prosili, naj skliče izredno zasedanje državne postavodaje in ta naj bi pa določila mestom nekaj tega denarja.

Gospod governer se je izgovarjal, da so mesta danes v boljšem finančnem položaju, kot so bila sploh še kdaj, državna blagajna pa da bo dobila letos manj dohodkov, ker ne bo dobila prodajnega davka ob avtomobilov in avtih koles.

Potem je governer razlagal, da bo nadaljeval v isti smernici in kupičil denar, ko ga nenadno prekine župan Lausche in ga brez ovinkov vpraša:

"Pa imate kak pojem, kako bomo mi upravljali civilno obrambo? Na primer, Vi ste nam ukazali, da moramo postaviti odbor, ki bo določil kvoto avtih koles. Federalna vlada nam je ukazala, naj se pridravimo za vse nujne slučaje. Kako, za božjo voljo, naj mesta plačajo vse to?"

Tedaj je pa gospoda governerja oblila rdečica, pa ne sramu, ampak ježe (da si le upa en takle mlad župan govoriti tako predzrno z gospodom governerjem) in zaropata:

"Do te seje v prvi vrsti sploh ne bi smelo priti! Vojna bo zahtevala žrtve! Vsak mora storiti svojo patriotsko dolžnost (gospod governer se je tekom prve svetovne vojne naložil med protestantovske pridigarje, da mu ni bilo treba na vojsko), ne da bi vprašal, kdo bo to plačal. Čas je prišel, da si mesta stisnejo jezmina, nehajo zviševati plače ter ekonomizirajo na vseh koncih in krajih, dokler ne dobimo te vojne."

"In povem vam, gospodje (župani), da bom sklical izredno postavodajo le, če bo to ukazala federalna vlada."

Ko je hotel župan Lausche nekaj pristaviti, ga je governer kar na kratko odpravil:

"Midva sva pa že imela nekaj medsebojnih izmenjav misli in mnenj. Čas beži in če nimate (gospodje) nič drugega na srcu, lahko greste."

Toda župan Lausche ni kak šolarček, ki bi ga odpravil kdo z mokro cunjo, pa je povzel:

"Odkar se je vršilo zadnje zasedanje postavodaje, so nastale drugačne razmere in to zahteva izredno zasedanje."

"Toda mi smo videli vnaprej tak položaj," je čavsnil governer.

Tedaj se je pa governer lepo ujel v nastavljeni past, ker Frank Lausche ga je naglo prijel za besedo:

"Povejte mi, gospod governer, zakaj pa niste posvarili naroda, če ste vedeli, da bo prišla ta vojna?"

Gospod governer so bili v vidni zadregi, pa so naglo popravili, da je bila država pripravljena "za vsak slučaj" in zato da hrani denar.

Toda naš governer se je pokazal, da ni tako brez srca. Denarja res ne da, toda pripravljen pa je dati kaj drugogga, zlasti če to ne gre iz njegovega žepa. Župan Lausche je bil namreč nekje pustil svojo suknjo in je prišel na sejo brez nje. Ko je odhajal župan od seje, mu je governer velikodusno ponudil neko suknjo (ta ni bila iz državne blagajne), toda naš župan je to hvaležno odklonil. Samo to je rekel naš župan, da kar se tiče njega zadeva še ni končana.

BESEDA IZ NARODA

Iščimo rajši skupnih točk!

P. Bernard Ambrožič OFM

To pišem na naslov Mr. Gardena v "Prosveti" in tistih, ki so morda njegovemu članku prikljukali. In tudi tistih, ki utegnejo snovati ali že imeti pripravljenne podobne osfere spise — za ali proti.

Naj Mr. Garden nikar ne misli, da na primer jaz ne vemi ničesar odgovoriti na njegova izvajanja. O, pa še ne ravno malo! Toda živimo v časih, ki na ves glas kljčejo k najrazličnejšemu zatajevanju, tudi k zatajevanju v javnih debatih. In če se Mr. Garden ne čuti dovolj močnega, da bi si tako zatajevalo naložil, bodimo dovolj močni tisti, ki nas Mr. Garden s svoji mituzvanji izizza.

Ali še nismo dovolj zreli, da bi ne samo čuli ampak tudi v srce sprejeli že tolkokrat ponovljeno geslo: V teh bridičnih časih ščimo točk, ki nas spajajo, kar nas loči, pustimo in odložimo na bolj primerne čase!

To geslo se že dolgo postavlja tu med nami, prihaja nam iz Londona, Domovina nas roti, naj se ga oklenemo. In vsaj Domovina ve, kaj gorovi, čemu in zakaj nam skuša priti do srca.

Vsega medsebojnega trenja kajpada niti sedanja tako bridka doba ne more zavreti. Tudi če vse drugo zares pozabimo in obrnemo oči in misli samo in zgolj na vprašanje, kako pomagati zaslužnjeni Domovini — še bo morda toliko misli, kolikor glav. Na tem polju bi bile debete še na mestu. Konstruktivno samo, kajpada. Naj zdaj vstane tisti, ki si upa trdit, da Mr. Gardenovi članki in podobna izvajanja — pa naj prihajajo z "leve" ali "desne", doprinašajo k skupnemu cilju! Naj vstane in dokaže, jaz rad postanem njevni ujetnik!

Mr. Garden! "Farovži" so bili, ko ni bilo ne Vas ne mene. Farovži bodo, ko Vas in mene ne bo. Danes so bolj važne reči na dnevnem redu kot farovži in Garden in Ambrožič. Kaj ko bi se midva k onim bolj važnim rečem obrnila? Verjemite, farovži bodo počakali in kadar bova imela več časa, se bova pomenila in še kdo z nama — če jih je treba podreti ali pobeliti njihovo očrnelo zidovje, da se bodo še nekaj časa belili med drugimi belimi slovenskimi hišami!

Samo to imam danes povedati, gospodu Gardenu pri "Prosveti."

Kri za vojne ranjence

Hiro napredujoča zdravniška veda nas ne prestana postavlja pred svoje nove in velike uspehe, od katerih se mnogi nam navadnim zemljaniom zdijo pravi čudeži. Med take "čudeže" spada tudi transfuzija (pretok) krvi iz enega človeškega telesa v drugo, iz zdravega in močnega telesa v drugo telo, ki je bolno ali ranjeno in zato oslabelo. Ta kirurški pojavi se je zadnje čase

ors for National Defense (Legija tujsko-dobrovoljskih darovalcev krv za narodno obrambo). V tej legiji so zastopani tudi iz 16 različnih držav, med katerimi je tudi Jugoslavija, Češkoslovaška, Rusija in Poljska.

Pred kratkim je ta legija za ameriški Rdeči križ priredila eno-tedenško kampanjo za nabiranje darovalcev krv med tujci v New Yorku in okolici. Uspeh je bil nepriznaten lep. Nad 1000 darovalcev se je priglasilo. To dokazuje, da je tudi med ne-državljanji veliko takih, ki so Ameriki 100 procentno lojalni ter da so pripravljeni storiti zelo veliko za zmago Ameriki v tekoči vojni.

Dalje ima legija namen razširiti svojo delavnost tudi izven New Yorka in sicer z ustavljanjem sodelovalnih odborov zlasti po onih mestih, kjer se tujci nahajajo v znatenjem številu. Zaveda pa se, da je Amerika preobširna, da bi se moglo delovanje legije dovolj razširiti,

da bi moglo doseči ves tujski element. Zato pa apelira na tujce, ki prebivajodaleč od večjih središč, in ki so pripravljeni darovati svojo kri za reševanje človeških življenj med vojnimi žrtvami, da se prijavijo najbližji stanici ameriškega Rdečega križa. Že v tem času je bil v Jugoslaviji sklad, ker je bila pa med tem časom napadena tudi naša nova domovina tam v Pearl Harbor, ki je tudi njeni dobro poznan, kar sem tam služil v ameriški armadi v letih 1918-1919. Tisto vojaško čbleko, ki se je jo imel na sebi v nedeljo na tej prireditvi, sem dobit v ameriški armadi kakor tudi "castost First Sergeant."

Japonci so mi tudi dobro poznani, kajti ravno tedaj, ko sem tam služil v ameriški armadi, da je bil v Jugoslaviji sklad, ker je bila pa med tem časom napadena tudi naša nova domovina tam v Pearl Harbor, ki je tudi njeni dobro poznan, kar sem tam služil v ameriški armadi v letih 1918-1919. Tisto vojaško čbleko, ki se je jo imel na sebi v nedeljo na tej prireditvi, sem dobit v ameriški armadi kakor tudi "castost First Sergeant."

Posebej naj bo poudarjeno, da ta legija ne prosi in tudi ne zbirajo nikakih prispevkov, apelira pa na vse tukajšnje ne-državljanje, da v čim največjem številu in v čim največji meri prispevajo za ameriški Rdeči križ.

Leo Zakrajšek

"Ilirija" vas kliče

V teh burnih časih smo se vendar odločili, da priredimo koncert. Da, pevski zbor "Ilirija" priredil koncert v nedeljo, 18. januarja, v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Pesni bodo različne, nekaj bo za vsakega in za vse. Kot sem že omenil, burni časi so, ampak smo v resnic Amerikanci, moramo slediti našemu velikemu predsedniku Rooseveltu, ki pravi: glave pokoncu in zavedajmo se, da smo državljan svobodne Amerike. In mi kot državljanji se moramo kot taki tudi izkazati.

Kot sem že omenil pesmi bodo le naše slovenske, ki opevajo naše rodno grudo, kako je bilo nekdaj in kako je danes. Te nas bodo spomnile na vse naše bratje in sestre, ki ste vse naše državljani in vse naše državljane.

Kot sem že omenil pesmi bodo le naše slovenske, ki opevajo naše rodno grudo, kako je bilo nekdaj in kako je danes. Te nas bodo spomnile na vse naše bratje in sestre, ki ste vse naše državljani in vse naše državljane.

Pridite vsi, ki ste bili na glavnem letni seji tudi obljubili, da boste hodili na seje, če boste iste ob nedeljah. No, sedaj imamo seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne.

To velja za to poslovno leto.

Pridite vsi, da boste še enkrat slišali poročila o poslovanju našega društva v preteklem poslednjem letu.

Kako bi bilo lepo, če bi nas bila vsaj polovica članstva na seji. Marsikaj bi se ukrenilo v kriščanstvo in društvo, obenem pa bi se tudi precej poživilo naše društveno življenje.

Kako lepo bi bilo, kobi se tako skupno pogovorili, kajti vsak in vsaka ve kaj povedati, kar bi bilo v našo skupno korist.

Zato vam še enkrat kličem, v nedeljo, 11. januarja, ob dveh popoldne je naša društvena seja v šolski dvorani sv. Kristine na 222. cesti v Euclidu. Na svidenje,

T. Zdešar, tajnica.

Slike in praznovanje

Kakor vsako leto bo tudi praznovano društvo Najsvega Imena pri fari sv. Krištofu običaj, ki je v navadu kaže zadnjih let, to bo v mesecu 11. v prvem mesecu 1942.

Imenovano društvo preščakanom vsako leto nekaj predpustne vesele in kratko zavrtijo, ki je sestavljen: del v premičnih slikah, drugje pa za predpustno razvezanje, da se malo zavrtijo.

Prireditev Jugoslavenskega dne zadnjo nedeljo je bila uspešna. Program je bil lep, obširen, bogat in zanimiv v najboljšimi jugoslavenskimi umetniki, kakor je bilo že prej objavljen.

Dalje je bila vse zavrtje, kar je v času dovoljeno, saj smo na Šentjanžov dan po njihovi službe, smo šli potem kel prav pokoncu v bližnjo gostilno, da smo se malo zali než

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirkniku K. Mays

Ob zadnji steni je bilo ognjišče, nekoliko vzvišen iz prstih prostor. Poleg je ležal kup drvi. "Vrata" so bila zagrnjena s kožami. S strapa so viseli obilni kosi povojene divjačine. Indijanec je bil vsekakor velik lovec pred Gospodom.

Ko smo vstopili, je vstala z ležišča ženska, nas radovedeno gledala in molče odšla.

"Tole je moja hiša!" je dejal Indijanec. "Če ugaja mojim bratom, lahko ostanejo, kakor dolgo se jim poljubi."

Sogledala sva se z Winnetoum, nič ni reklo.

Sprejel sem ponudbo.

"Bomo pa ostali. Naš rdeči brat naj nam zakuri, posušili bi se radi."

"Koj se bo zgodilo!" je reklo uslužno.

Počenil je ob ognjišču in si dal opravka z ognjem.

Začuden sem ga gledal. Indijanec je preponosen, da bi se ponižal za delavca, gospodinjske posle prepriča ženskam. In ženo je imel — . Zakaj je odšla — ? Zakaj je ni poklical, da bi zakurila — ?

Pognali smo konje v pregrajo, jim sneli sedla in jih nesli v kočo, služila bi nam naj za vzglavljanje. Tudi puške smo vzelis s seboj v kočo in jih postavili v kot.

Posedli smo krog ognjišča.

Pozvedoval sem:

"Kako dolgo že živi moj brat v teh krajin?"

"Vse življenje."

"Njegov rod živi tod?"

"Da."

"Ali pozna moj brat reko Fluo blanco?"

"Da. Ni daleč odtod."

"Ali živijo ob reki ljude?"

Odgovor je bil za nas zelo važen. Radoveden sem bil, kaj bo rdečkar odgovoril.

Ra dejal je čisto prostodušno:

"Da."

"Kaki ljude?"

"Beli in rdeči."

"Tudi beli — ? Kako dolgo že — ?"

"Ze več let."

"Ali stoji morebiti ob reki pueblo?"

"Čisto ob reki ne, v dolinici na njenem levem bregu."

"Cigav pa je?"

"Od davnih časov je bil last rdečih ljudi rodu Zuni. Pa so držali nekoc ljudje nekega drugega rodu iz Mehike, iz Sonore, tistikrat, ko je spadala še k Mehiki. Našli so zlato v reki in so Zunijem pueblo odkupili. Plačali so pa z orožjem.

Pozneje je bil pueblo last po glavarjev rodu Yuma. Pred leti je prišel neki poglavjar v pueblo, pripeljal je s seboj belo sqwawo, tudi rdeči bojevniki z ženami in otroki so prišli z njima. Naselili so se v pueblo.

Poglavar je s svojo ženo zelo pogostoto potoval v veliko mesto, ki se imenuje San Francisco. Le malo je bil doma. Pozneje smo zvedeli, da je umrl v tem mestu in od tistih dob že ne dolgo nismo več videli. Pred nekaj dnevi pa je spet prišla in stanuje v pueblo z nekim belim človekom.

"Prijedel je?"

"Ne. V kočiji se je pripeljal. Dva voznika sta prišla z njim v vodnik iz Albuquerque. Jezil je poleg kočije.

Sinoči pa je prišel še en beločočec. Čul sem, da je oče beločočec, ki je prišel s poglavarjem ženo."

"Od koga pa si vse to zvedel — ?"

"Od beločočca, ki je sinoči prispeš."

"Je bil pri tebi?"

"Da."

"Hm — ! Ponoči je prišel?"

"Da."

"Čudno — ! Se poznata? Je bil že kedaj pri tebi?"

"Ne."

Drugič pa sem ugotovil v njegovih besedah nekatera protislovja.

Izmed 13,000,000 Črncev v Zed. državah, je samo 300,000 katoličanov.

RDEČI KRIŽ NAS KLIČE

(Gladanje z 2 strani)

organizacije, ki se v resnicu trudijo in zbirajo doneske. Centrala za to pobiranje je v uradu slovenske banke The North American Bank Co.

Za slučaj, da kdo ne bi bil drugače vprašan za dar, ali da niste doma, kadar so bile vaše hiše obiskane po komiteju, potem blagovolite prinesiti sami v omenjeni urad, ali pa na dom teh katerih imena so zgoraj omenjena, na ta način bo dobil vsak kredit za kar je daroval.

Nabiralke imajo vedno pripotovan znamko rudečega križa, počemur jih lahko spozname, da so prave osebe. Za nadaljnja pojasnila se lahko obrnete na zgoraj imenovane osebe.

Anton Grdina, dopisovalec.

Miši so se vračale

Monakovski živalski psiholog prof. Bastian Schmid je pred nekaj časa poročal o zanimivi zgodbi. V predmestnem kraju Monakova je neka ženska v shrambi svojega stanovanja počasi ujela v past 43 miši. Ker so si ji živali smilile, jih ni pokončala, temveč jih je odnasała vsakokrat daleč od hiše in izpuščala.

Prof. Schmid je te ujete miši znamoval in je ugotovil, da gre samo za štiri živali, ki so se stalno vračale "domov." Schmid je nato napravil lastne poskuse.

Dve miši je odnesel v zagrjeni pasti 800 m stran, navzlic temu sta se vrnili 33krat, in sicer pogosto že po nekoliko urah, včasih pa tudi po tednih. Pri tem sta moralni premagati razne ovire, n. pr. prelezati steno z divjo trto. Da bi se mogli razgledati v zagrjeni pasti, je bilo izključeno.

Miši imajo tedaj kakor mnoge druge živali doslej neposnajeno sposobnost orientacije brez pomoči znanih čutil. V novejšem času so ta čut orientacije z vrsto poskusov še nadalje raziskovali. Iz poskusov, ki jih je napravil ornitolog dr. Heinroth v berlinskem živalskem vrto, je razvidno da imajo neke ptice sami orientacijski čut s posmočjo vida. S tem prepoznavajo kraj svojega gnezda že na veliko daljavo. Izkazalo se je, da so imele ptice tudi dnevno in nočno podobo Berlina v glavi. Neka vrsta rac je ponči preko vodovalja, ki je 4 km oddaljeno, našla najkrajšo pot do živalskega vrta in so se usmerjale pri tem po razsvetljenih cestah in svetlobnih reklamah. V sedanjem času zatemnitve pa ta usmerjevalna možnost seveda ni mogoča.

V Rusiji imajo že niz mest, ki nosijo imena po osebnostih novejše zgodovine. Spomimo se samo na Leningrad in Stalindbad. Na Balkanu imamo tudi nekaj mest, ki so jih imenovali po velikih možeh. Carigrad se imenuje po cesarju Konstantinu Velikem. Plovdiv se je prej tudi imenoval Filipopel. V današnji Rusiji pa imajo tudi mesto Gorki, dočim so Rumuni neko mesto imenovali Ghika po znani knežji rodbini.

V Rusiji imajo že niz mest, ki nosijo imena po osebnostih novejše zgodovine. Spomimo se samo na Leningrad in Stalindbad. Na Balkanu imamo tudi nekaj mest, ki so jih imenovali po velikih možeh. Carigrad se imenuje po cesarju Konstantinu Velikem. Plovdiv se je prej tudi imenoval Filipopel. V današnji Rusiji pa imajo tudi mesto Gorki, dočim so Rumuni neko mesto imenovali Ghika po znani knežji rodbini.

Miši imajo tedaj kakor mnoge druge živali doslej neposnajeno sposobnost orientacije brez pomoči znanih čutil. V novejšem času so ta čut orientacije z vrsto poskusov še nadalje raziskovali. Iz poskusov, ki jih je napravil ornitolog dr. Heinroth v berlinskem živalskem vrto, je razvidno da imajo neke ptice sami orientacijski čut s posmočjo vida. S tem prepoznavajo kraj svojega gnezda že na veliko daljavo. Izkazalo se je, da so imele ptice tudi dnevno in nočno podobo Berlina v glavi. Neka vrsta rac je ponči preko vodovalja, ki je 4 km oddaljeno, našla najkrajšo pot do živalskega vrta in so se usmerjale pri tem po razsvetljenih cestah in svetlobnih reklamah. V sedanjem času zatemnitve pa ta usmerjevalna možnost seveda ni mogoča.

Ptice se vselejo pa so večinoma neodvisne od orientacije po vidu. Tako so škorci in lastovke prenesli v zagrjenih kletkah v kraju, ki niso ležali v smeri njihovih slitev in ki so jim bili neznani. Kljub temu so se po nekaj dneh vračali v živalski vrt.

Staro vijeglavko so spravili iz botaničnega vrta v Dahlemu z letalom v Solun — deset dni pozneje je sedela spet v svojem duplu. Preleptela je 1600 km dolgo.

Dno kotline je precej ravno in rodovitno. Na tratah se pasejo konji in tam imajo Yume svoja polja, na katerih pridevanje vanj, če ga prebivalci branijo.

"Kje pa stoji?"

"Če greš po tistem ozkem pasu ob levem bregu reke dalje, pridevši v okroglo jamo, v kotljino. Skalne stene jo obdajajo na vseh straneh, tako strme so, da noben človek ne prileže po njih.

Dno kotline je precej ravno in rodovitno. Na tratah se pasejo konji in tam imajo Yume svoja polja, na katerih pridevanje vanj, če ga prebivalci branijo.

Ptice se vselejo pa so večinoma neodvisne od orientacije po vidu. Tako so škorci in lastovke prenesli v zagrjenih kletkah v kraju, ki niso ležali v smeri njihovih slitev in ki so jim bili neznani. Kljub temu so se po nekaj dneh vračali v živalski vrt.

Staro vijeglavko so spravili iz botaničnega vrta v Dahlemu z letalom v Solun — deset dni pozneje je sedela spet v svojem duplu. Preleptela je 1600 km dolgo.

In če nas ni smatal za sovražnike puebla, ni vedel, kdo smo. Zaupati smo mu smeli. Tudi Winnetou je bil takega mnenja, na obrazu sem mu videl, da ne misli nič slabega o Zuniju.

Take misli so se mi vsiljevale.

Pa vsiljevale so se mi tudi druge misli. In čimbolj sem se jim vdajal, tem manj mi je Zuniugaj.

Predvsem se mi je zdela sumljiva njegova prijaznost.

Poznam Indijance, severne in južne. Zapeti ljudje so, malobesedni, nezaupni, posebno do tujca. Dolgo trajala, da odpre Indijanec svoje misli in svoje sice tujcu. Zuni pa nas je sprejel nad vse prijazno, prav kačor stare, ljube znance. In kar neverjetno odkritoščen je bil, da nas, popolnoma nepoznani ljudi.

"Edino, kar si je treba zapomniti, kadar kuha raco, karasce ledi iz oranže in sladkega krompirja in pa cranberry pudding."

"Na ta slike vidiš, kako se skupaj kuha raco, karasce ledi iz oranže in sladkega krompirja in pa cranberry pudding."

"Vse te jedi se izvrstno pripravi z vredno 350 stopinj," pravi Mrs. Hunter.

"Potem ko se je peč razgrel, potrebuješ pečenega etuba, in pa pudding iz raca, ako tehta pet do šest funtov,

pot. Da bi se ptice med prevozem ne zapomnile morda obratov vozila, so jih omamljali z etrom ali pa so jih v zatemnjeni kletki vrtili na stalno vrteči se gramofonski plošči. A vendar so naše domov.

Celo v velemestnem vrvežu živalski orientaciji čut ne odpove. Prof. Schmid je dal prepeljati ovčarja v zagranjenem košu iz predmestnega kraja v 8.5 km oddaljeni Monakovo. Kmalu potem, ko je pes sredstva zapustil voz, se je odpravil v smeri proti domu. Krizišča in drugi psi so ga odvračali, vedno na novo pa je našel pravo smer in po dveh urah je došpel domov.

— — —

Sest novih mest v Italiji

Zavod za gradnjo stanovanjskih hiš v Italiji poroča, da bodo v Milanu v kratkem času postavili temelje za šest novih mest. Vsako teh mest bo naselbina za delavce ter bo imelo 15 do 20 tisoč prebivalcev.

Prvotno so nameravali zgraditi samo štiri mesteca ter jih imenovati po znanih prvakih fašistične stranke, in sicer po očetu zunanjega ministra Ciana, Arnaldo Mussolini, Italiju Balbu ter Guglielmu Oberdanu, znanem irredentistu, ki so ga obešili v Trstu. Največja naselbina naj bi dobila ime po bratu ministra predsednika, pokojnem Arnaldo Mussolini.

Obitaj, da se mesta imenujejo po znanih osebnostih so si Italijani izpocidili v Ameriki, kjer je ta sistem zelo priljubljen. Saj je znano, da je dobila ameriška prestolnica ime po ustanovitelju Združenih držav, Washingtonu.

V Evropi se sicer nihče ni domislil, da bi imenoval kakšno mesto po Napoleonu Bonapartu, toda v Nemčiji se neko mesto že imenuje Hindenburg in v novejšem času so tudi poljski Lodž prekrstili v Litzmannstadt. Mesto Hindenburg je bilo prej poljsko. Imenovalo se je Zabrze.

V Rusiji imajo že niz mest, ki nosijo imena po osebnostih novejše zgodovine. Spomimo se samo na Leningrad in Stalindbad. Na Balkanu imamo tudi nekaj mest, ki so jih imenovali po velikih možeh. Carigrad se imenuje po cesarju Konstantinu Velikem. Plovdiv se je prej tudi imenoval Filipopel. V današnji Rusiji pa imajo tudi mesto Gorki, dočim so Rumuni neko mesto imenovali Ghika po znani knežji rodbini.

Miši imajo tedaj kakor mnoge druge živali doslej neposnajeno sposobnost orientacije brez pomoči znanih čutil. V novejšem času so ta čut orientacije z vrsto poskusov še nadalje raziskovali. Iz poskusov, ki jih je napravil ornitolog dr. Heinroth v berlinskem živalskem vrto, je razvidno da imajo neke ptice sami orientacijski čut s posmočjo vida. S tem prepoznavajo kraj svojega gnezda že na veliko daljavo. Izkazalo se je, da so imele ptice tudi dnevno in nočno podobo Berlina v glavi. Neka vrsta rac je ponči preko vodovalja, ki je 4 km oddaljeno, našla najkrajšo pot do živalskega vrta in so se usmerjale pri tem po razsvetljenih cestah in svetlobnih reklamah. V sedanjem času zatemnitve pa ta usmerjevalna možnost seveda ni mogoča.

Miši imajo tedaj kakor mnoge druge živali doslej neposnajeno sposobnost orientacije brez pomoči znanih čutil. V novejšem času so ta čut orientacije z vrsto poskusov še nadalje raziskovali. Iz poskusov, ki jih je napravil ornitolog dr. Heinroth v berlinskem živalskem vrto, je razvidno da imajo neke ptice sami orientacijski čut s posmočjo vida. S tem prepoznavajo kraj svojega gnezda že na veliko daljavo. Izkazalo se je, da so imele ptice tudi dnevno in nočno podobo Berlina v glavi. Neka vrsta rac je ponči preko vodovalja, ki je 4 km oddaljeno, našla najkrajšo pot do živalskega vrta in so se usmerjale pri tem po razsvetljenih cestah in svetlobnih reklamah. V sedanjem času zatemnitve pa ta usmerjevalna možnost seveda ni mogoča.

<p

DEDICATED TO THE YOUNG AMERICAN SLOVENE

THE AMERICAN HOME

DEADLINE FOR ALL COPY WEDNESDAY NIGHT

ELINORE HROVAT CROWNED QUEEN OF SWUA MILITARY BALL

Today we present to our readers the charming captain of the St. Lawrence Cadets, No. 15, Slovenian Women's Union of America, who was crowned Queen of the SWUA Cadets of Cleveland Military Ball, held at the Slovenian Auditorium, on December 26, 1941.

The crowning was to be by our beloved Mayor Frank J. Lausche but due to his important mission in Washington, D. C., on that particular day, he was very well represented by his Executive Secretary, Mr. John E. Lokar. Mr. Lokar graciously placed the glittering gold crown on the lovely Queen, Miss

Elinore Hrovat, 3524 E. 82 St., who looked very beautiful in a gown of blue brocaded taffeta with a gorgeous gardenia corsage. Mr. Lokar also placed a gold watch on her wrist (an Elgin De Luxe) as a remembrance of the occasion from the cadets. The captains of the Cleveland drill teams, headed by Major Frances Kurre, were the honorary attendants to the Queen. The stage ceremony was followed by a Grand March, led by Mr. John E. Lokar and Major Frances Kurre, and the Queen escorted by her fiance, Mr. J. Trattier, with all of the cadets dressed in gorgeous formal gowns taking part, as Maestro Johnny Pecon and his orchestra gloriously played the Coronation March.

The attendance at the Ball was stupendous and the many lovely cadets in their alluring way, performed a very good job in keeping the warm and genial hospitality within the holiday atmosphere throughout the evening.

The cadets wanted to show their appreciation and esteem to Mayor Frank J. Lausche by presenting him with an adorable ash tray with a walnut pedestal on which is mounted a metal figure of a drum-majorette under which was the inscription: "To our Mayor, Frank J. Lausche—S. W. U. A. Cadets." Because of his absence the presentation was made to Mr. John E. Lokar, who in accepting it, thanked the cadets with the promise that it would be placed in a prominent place in the Mayor's private office.

The proceeds of this grand affair are going to the American War Relief, which indeed, deserves a very high compliment from the general public and we congratulate the S. W. U. A. Cadets on their marvelous participation for such a noble cause, thereby giving the boys in service, who were home on Christmas furlough a lovely party long to be remembered and helping those in need.

Beros Studio
For Fine Photographs

6116 St. Clair Ave.

NEW AND MODERN. CALL
EN 0670 for an Appointment today!